

אוקטב מירבו (Mirbeau Octave)

יצירתו של סופר צרפתי, אוקטב מירבו (1848-1917), פרי מובהק של סוף המאה ה-19, מהווה מעין אקורד סיום למסורת הספרות הצרפתית הריאליסטית: בלזאק, הוגו, פלובר, מופאסאן וזולא. למרות הבדלי הסגנון והשקפת העולם המפרידים ביניהם, מבטאים יוצרים אלה בסיפורים וברומאנים ביקורת נוקבת על החברה ועל המוסדות של צרפת במאה ה-19. מירבו היה סופר "פוליטי", וידועה מעורבותו העמוקה במאבקים הפוליטיים של ימיו, ובעיקר בפרשת דרייפוס. מימיה הראשונים של העלילה התייצב מירבו בלהט האופייני לו לצד דרייפוס ואמיל זולא. הוא יצא לנאום ברחבי צרפת בזכותו של הקצין היהודי שנאשם בבגידה. הרומאנים של מירבו נושאים את טביעת האצבעות של ימי מאבקו הסוער נגד "שילוש האיווולת": הלאומנות, הקנאות הדתית ושנאת היהודים. בידוע שבהם, "יומנה של משרתת", שנכתב בשנת 1900, הגיבורה סלסטין המשרתת חושפת את פניהן המכוערות של שכבות החברה הצרפתית אשר אחד מסימני ההיכר שלהן היתה אנטישמיות גסה ואלימה. הזיקה העמוקה של מירבו אל בעלי-החיים הגיעה לידי שיאה ושלמותה ברומאן האחרון שכתב, "דנגו" (Dingo), שראה אור בשנת 1910. כפי שמעידה הכותרת, גיבור הספר הוא כלב-פרא אוסטרלי.

* אוקטב מירבו תירגם מצרפתית רון ברקאי

- מותו של כלב

<http://www.scribd.com/doc/74673611/>

* אוקטב מירבומאת רון ברקאי

<http://www.scribd.com/doc/13318663/Ron-Barkai-Octave-Mirbeau>

יומנה של משרתת - מחודש

אנו נמצאים בשלהי המאה התשע-עשרה. סלסטין, משרתת צעירה שעבדה בפריז בבתייהם של אצילים ובורגנים, מגיעה לעיירה קטנה בנורמנדי כדי לשרת זוג עשיר, וחייה משתנים לבלי הכר. שגרת היום חדגונית, תושבי העיירה קרתנים ורכלנים, ואדוניה החדשים מתבררים כעלובי נפש. על הרקע הזה, כשהגעגועים לפריז התוססת והשיממון של חייה החדשים מפילים עליה דכדוך, מחליטה סלסטין היפה וחדת-האבחנה לכתוב יומן נועז ומלא כנות, שבו לצד סיפור ילדותה ותיאור חוויות ההווה, היא מזכרת בבתים בהם שירתה ובטיפוסים הצבעוניים שאכלסו אותם.

יומנה של משרתת הוא רומן עשיר ורב-שכבות: דיוקן עוצר נשימה של האצולה והבורגנות הצרפתיות, על טוהר המידות המפוקפק שלהן, ערכיהן הבזויים וחייהן הנלעגים; רומן חברתי הנטוע בתקופה היסטורית טעונה, שמשמיע ביקורת נוקבת על החברה הצרפתית הגזענית, ההיררכית והמושחתת, ועל מוסדותיה הדועכים; יומן פיקנטי ונועז המספר את סיפורן המשותק של משרתות אלמוניות שחייהן שווים כקליפת השום. זוהי יצירה ומעל הכול אנושית. – סאטירית עמוקה וקודרת, שופעת הומור, מרירות ואמת האם האריסטוקרטים מאושרים ומשרתיהם עלובים, או שמא להפך? אוקטב מירבו, אמן הסרקזם, אלוף האירוניה, המודרניסט שהקדים את המודרנה, פורש בפני קוראיו עלילה נשכנית, שהמעמדות החברתיים מגלמים בה תפקידים מתחלפים. זוהי דרמה קומית שעשויה להזכיר, בין היתר, את רגעייהם היפים ביותר של מארק טוויין, וולטר ומולייר.

"בספרות ביותר המופלאות הנשיות הדמויות אחת היא סלסטין - כנה תמיד אך מהוגנת לעתים רק, תשוקה מלאת, ערמונית"

טיימס הסאנדיי

"אוקטב מירבו הוא נביא בן זמננו." גיום אפולינר

מירבו אוקטב / חבר של זיכרונותיו

שארל של היד כתב את לקרוא זה מחבר מבקשת היא. יד-כתב ובידה הוותיק חברו של בביתו מופיעה שארל של אלמנתו מעורר טקסט לתדהמתו ומגלה, לאשפה אותו משליך שהוא לפני שניה בכתוב מציץ החבר. לפרסום ראוי הוא אם ולהחליט השראה.

בנק כפקיד עבד שארל. הגלויים ולאופיו לדמותו בתכלית המנוגדים יצירתי ובמעוף עצום בכישרון זיכרונותיו את כתב שארל פנימי עולם ניהל הוא פנימה בתוכו אך. ויבשושית ייחוד נטולת חזות ובעל לסביבתו שקוף, שתקן, מופנם, חדגוני טיפוס והיה ובדמיון במחשבה, ברגש עשיר

מתאר הוא אותם מוקדים בשלושה, טרגיות ואף חולניות, הרסניות, עגומות יחסים במערכות מאופיין שארל של חיו סיפור אשתו ועם, אשתו של הוריה עם, הוריו עם הקשר: והנוקב האירוני בסגנונו

בו הקטן הכפר את עוזב כשהוא. ומתעמרת קרה ואם חלש אב, עניים להורים יחיד כילד, אהבה נטולת בסביבה גדל שארל מקבל עמם עליו שנכפה והקשר, ובתם בורגני-זעיר זוג, המשפחה של חברים לבין בינו מקשרת אמו, לפריז ועובר נולד הדרך בהמשך גורלית תפנית

כיעור, אופקים צרות, נפש-קטנות, טיפשות של דומה ברמה מאופיינות שארל של בחייו העיקריות הדמויות חמש כי נדמה בלתי, חמלה של בגוון רחוקות לעתים רק הנצבעת, ובביקורת בסלידה מאופיינת אליהן הכתובה התייחסותו. והתאכזרות קשה יד באוזלת לוקה הוא. אדירים רחמים בעת ובה, גיחוך מעוררת עצמו שארל של דמותו. התנהגותי למימוש ניתנת בדרכים אוני-כחסר נגרר והוא, בקול האמתי עצמו את לבטא מסוגל אינו הוא, האחר עם שלו האינטראקציות את המאפיינת עם יחד. ומקוממת נתפסת בלתי היא עצמו על בהגנה שלו הפסיביות, לרצח בחשד נעצר כשהוא אפילו. קרוביו לו שסוללים שנפלטו אנשים, החיים של בשוליהם אנשים כלפי רק, נדירים במקרים אהבה של מזוקק מקום גם בתוכו מוצא שארל, זאת

שם וחסרי בית חסרי, העקום החברתי מהסדר החוצה

באחרית הדבר מתארת שירה חפר את ההקשר החברתי והפוליטי בו נכתב הספר, ואת אופיו המרדני של מירבו כסופר וכהומניסט. פן זה מוסיף נדבך נוסף של הנאה מהיצירה המצוינת של מירבו, יצירה פסיכולוגית מתוחכמת. מירבו בורא ביד אמן את האדם השונא-כל ומשניא את עצמו על הכל, מלבד על הקוראים, שכן אותה יד אמן השכילה לכתוב גם את ההסברים לאישיות זו, הטמונים בילדותו ובמערכת היחסים המזעזעת עם הוריו

ה